

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۷۱۴۷ د

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲

پیوست: ندارد

«سرمایه‌گذاری برای تولید»

((مقام معظم رهبری))

رؤسای محترم دانشگاه‌ها/دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی...

موضوع: دستور عمل آنفلوانزا در بارداری

با سلام و احترام

با توجه به شروع فصل سرما و موارد رو به افزایش شیوع آنفلوانزا، از آنجا که مادران باردار تا ۲ هفته پس از زایمان جزو گروه آسیب پذیر محسوب می‌شود، برای پیشگیری از مرگ مادر، تشخیص و درمان به موقع با نظر کمیته کشوری سلامت مادران، موارد زیر به استحضار می‌رسد:

1) اقدامات پیشگیرانه شامل:

- واکسیناسیون مادران باردار (چنانچه مادر باردار هنوز واکسن آنفلوانزا را دریافت نکرده است به انجام واکسیناسیون توصیه شود)
- عدم حضور در اجتماعات
- شستن مرتب دستها
- عدم تماس با افراد بیمار (رعایت فاصله گذاری اجتماعی و پرهیز از تماس غیر ضروری)
- پرهیز از تماس بدون حفاظت با پرندگان و سایر حیوانات و بالاخص لاشه پرندگان و حیوانات تلف شده

2) تشخیص:

شروع ناگهانی تب بالای ۳۷/۸ تا ۴۰ درجه، سرفه، درد عضلانی، سردرد و خستگی شدید.
سایر علایم شامل: احتقان گلو، آبریزش بینی، گلودرد، تهوع و تنگی نفس
توجه: نبود تب رد کننده بیماری آنفلوانزا نیست.

پس از تشخیص و اقدامات درمانی توسط پزشک سطح ۱ در صورت بروز موارد زیر به سطح ۲ ارجاع شود:

- دهیدارته بودن، تنگی نفس، درد قفسه سینه، وجود بیماری همراه مانند: آسم، نقص سیستم ایمنی، دیابت آشکار، نمایه توده بدنی مساوی یا بیشتر از ۴۰ و ...
- مادرانی که پس از شروع درمان بهبودی حاصل نشده است.
- مادرانی که بعد از بهبودی مجدداً علایم بیماری بروز پیدا کرده است.
- مادرانی که توانایی مراقبت از خود را ندارند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۷۱۴۷

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲

پیوست: ندارد

«سرمايه گذاري براي توليد»

((مقام معظم رهبري))

(3) درمان:

با شروع علايم بيماري بدون توجه به واكسيناسيون درمان دارويي در مادر شروع شود:

- داروي اسلتاميوير ۷۵ ميلي گرم دو بار در روز براي ۵ روز

توجه: در مادران با مشكلات كليوي دوز دارو مي بايست تنظيم شود.

- درمان تب مهم است (تب با ايجاد نقص لوله عصبي در جنين مرتبط است)

- درمان تب: استامينوفن.

- از آسپيرين يا داروهاي ضد التهابي غير استروئيدي NSAID براي درمان تب استفاده نشود.

نکته ۱: در مادراني که آسپيرين با دوز پايين (پروفيلاکسي) در بارداري دريافت مي کنند آسپيرين قطع نشود.

نکته ۲: برخلاف بيماري کوويد، استفاده روتين از کورتیکواستروئیدها (بنامتازون و دکزامتازون) در مبتلایان به آنفلوانزا در مراحل اولیه و غیر بستری ممنوع است چون باعث افزایش دوره دفع ویروس و اضافه شدن عفونت باکتریال می شود.

نکته ۳: تجویز آنتی بیوتیک فقط در صورت ايجاد عوارضي مانند سينوزيت، اوتيت ميديا و پنوموني باکتریال انديکاسيون دارد.

در صورت نیاز به بستری در بخش مسئولیت مستقیم مادر به عهده متخصص زنان مسئول شیفت است و لازم است مسئولیت متخصص تا زمان تعیین تکلیف مادر تداوم یابد. با توجه به مدیریت چند رشته ای، برنامه درمانی مادر و نقش سایر تخصص ها در زمان پذیرش با نظارت مسئول فنی بیمارستان مشخص شود.

در صورت نیاز به بستری در بخش ICU یا CCU مسئولیت با پزشک متخصص مسئول آی سی یو یا سی سی یو است. متخصص زنان مسئول بررسی روزانه سلامت مادر و جنین (در صورت قابل حیات بودن جنین Viability) مطابق استانداردهای ابلاغی می باشد.

(4) پیام های آموزشی در کنترل و پیشگیری از انتقال و انتشار بیماریهای تنفسی واگیر

1. پوشاندن دهان و بینی در هنگام سرفه و یا عطسه کردن (ترجیحاً استفاده از ماسک یکبار مصرف)
2. شستشوی مداوم و مکرر دست ها (ترجیحاً با آب و صابون و به طریقه صحیح)
3. نوشیدن آب و مایعات کافی و استراحت کردن
4. عدم استفاده خودسرانه داروهای آنتی بیوتیک: این داروها بر روی سرماخوردگی و آنفلوانزا و بيماري های ویروسي تأثیری ندارند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۷۱۴۷ د

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲

پیوست: ندارد

«سرمایه‌گذاری برای تولید»
(مقام معظم رهبری)

5. پرهیز و عدم حضور در اماکن عمومی و اجتماعات
6. پرهیز از تماس نزدیک با افراد بیمار (رعایت حداقل فاصله دو متر با افراد بیمار، پرهیز از دست دادن و در آغوش گرفتن، در هنگام بیماری، پرهیز از روبوسی، ..)
7. اجتناب از لمس چشم‌ها، بینی، دهان با دست‌های آلوده
8. استفاده از ماسک، اقدامات پیشگیرانه و فاصله‌گذاری فیزیکی توسط کلیه افراد علامتدار/مشکوک به آنفلوآنزا که در تماس خانگی با مادر باردار قرار دارند.

(5) خواهشمند است دستور فرمائید اقدامات زیر انجام شود:

1. اطلاع‌رسانی به خانه‌های بهداشت، پایگاه‌های سلامت، مراکز جامع خدمات شهری، روستایی و شهری روستایی
2. اطلاع‌رسانی دستور عمل به مطب متخصصین زنان، زایمان، پزشکان عمومی و دفاتر کارمامایی به هماهنگی سازمان نظام پزشکی
3. اطلاع‌رسانی به کارشناسان پاسخگوی ۴۰۳۰ و معرفی سامانه ۴۰۳۰ کد ۴ برای پاسخگویی به سوالات مادران باردار
4. طراحی و برنامه‌ریزی بازآموزی به منظور آموزش در زمینه بیماری آنفلوآنزا و تشخیص افتراقی شایع به پزشکان

نظارت بر حسن اجرای دستور عمل مذکور با معاونت محترم درمان و بهداشت می‌باشد.

دکتر علیرضا رئیسی
معاون بهداشت